מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בזיהוי ידיעות שקריות
- לתרגל דרכים לבדוק מהימנות מידע לפני הבחירות
- להבין למה חשוב לקבל החלטות מתוך מידע אמין

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – לבדוק גם באתר חדשות מוכר נוסף
2. א – ידיעה שקרית או מטעה שמוצגת כאמיתית
3. א – שימוש במילים מוגזמות שמעוררות רגש חזק
4. א – כדי לדעת אם מדובר במידע ישן שהוצג כחדש
5. א – לבדוק אם התמונה עברה עריכה או הופיעה במקור אחר
6. א – כל אדם שרוצה להיות צרכן מידע אחראי

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – יש לבדוק מקור ומהימנות לפני שמאמינים
2. נכון – אתרים מוכרים בודקים מידע לפני פרסום
3. לא נכון – כמות לייקים לא מעידה על מהימנות
4. נכון – כך אפשר לאמת את נכונות המידע
5. נכון – עריכת תמונות יכולה ליצור מצג שווא
6. לא נכון – דיסאינפורמציה היא מידע כוזב שמפיצים במכוון כדי להטעות

חלק ג' – השלמת מילים

1. פייק ניוז
2. מקור
3. מטעה
4. בדיקת
5. דיסאינפורמציה

חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

- 1 – ה (ידיעה שקרית שמוצגת כאילו היא אמיתית)
- 2 – ד (גוף שבודק ומפרסם מידע באחריות)
- 3 – א (תהליך של אימות פרטים לפני שמאמינים)
- 4 – ג (כותרת שמציגה את הידיעה בצורה לא מדויקת כדי למשוך תשומת לב)
- 5 – ב (שינוי תמונה כדי שתיראה כאילו מתעדת משהו אחר)

חלק ה' – סדרו את שלבי הבדיקה

1. לקרוא את הידיעה בעיון ולשים לב לכותרת
2. לבדוק מי פרסם את הידיעה ומתי
3. לחפש את אותו מידע במקור נוסף ומהימן
4. לבדוק אם תמונות או סרטונים נראים אמיתיים ולא ערוכים
5. להחליט אם לשתף את הידיעה או לדווח עליה כשגויה

חלק ו' – כתיבה ברוח המשחק

1. דוגמה סבירה לידיעה בעייתית, עם שתי דרכי בדיקה כמו השוואה למקור נוסף ובדיקת תאריך או תמונה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה: ידיעה שקרית המוצגת כאמיתית
- למשל בדיקת מקור נוסף, תאריך פרסום או אם התמונה ערוכה
- כדי לקבל החלטות מתוך מידע נכון ואמין

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את חלקי הדף כסבב שאלות לפני המשחק בלוח הטריוויה
- מומלץ לחלק לקבוצות כמו במשחק עצמו כדי לתרגל עבודת צוות
- אפשר להשתמש בדוגמה מהחלק הפתוח כדי להכין שאלות נוספות ללוח

דף תרגול: זיהוי פייק ניוז לפני הבחירות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

נלמד מה זה פייק ניוז ואיך בודקים אם ידיעה נכונה, כדי להתכונן למשחק.

📖 מילון קטן:

פייק ניוז	ידיעה שקרית או מטעה שמוצגת כאילו היא אמיתית
מקור מהימן	גוף או אתר שבודק מידע לפני שהוא מפרסם אותו
בדיקת עובדות	תהליך של אימות פרטים בידיעה לפני שמאמינים לה
כותרת מטעה	כותרת שמציגה את הידיעה בצורה לא מדויקת כדי למשוך תשומת לב
דיסאינפורמציה	מידע כוזב שמפיצים במכוון כדי להטעות
עריכת תמונה	שינוי תמונה כך שתיראה כאילו היא מתעדת משהו שלא קרה
רשת חברתית	אתר או אפליקציה שבהם אנשים משתפים תכנים ומידע
צרכן מידע אחראי	אדם שבודק מידע לפני שהוא מאמין לו או משתף אותו

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך בודקים אם ידיעה נכונה?

א) לבדוק גם באתר חדשות מוכר נוסף ב) לשתף מיד לכל החברים ג) להאמין כי יש לה הרבה לייקים

ד) להתעלם תמיד מכל ידיעה

2. מה המילה פייק ניוז אומרת?

א) ידיעה שקרית או מטעה שמוצגת כאמיתית ב) כל ידיעה שלא אהבנו ג) ידיעה מעיתון רשמי

ד) סוג של משחק מחשב

3. מה מסמן כותרת לא אמינה?

א) שימוש במילים מוגזמות שמעוררות רגש חזק ב) ציון תאריך הפרסום ג) קישור למקור המידע

ד) שם הכתב בתחתית הכתבה

4. למה תאריך הפרסום חשוב?

א) כדי לדעת אם מדובר במידע ישן שהוצג כחדש ב) כדי לדעת כמה אנשים קראו אותה

ג) כדי לדעת מה מזג האוויר באותו יום ד) זה לא חשוב בכלל

5. מה עושים כשרואים תמונה מוזרה?

א) לבדוק אם התמונה עברה עריכה או הופיעה במקור אחר ב) לשתף אותה מיד כי היא מעניינת

ג) להוריד אותה למחשב בלי לבדוק ד) להתעלם מכל התמונות באינטרנט

6. מי צריך לבדוק עובדות?

א) כל אדם שרוצה להיות צרכן מידע אחראי ב) רק עיתונאים מקצועיים ג) רק אנשי מחשבים

ד) אף אחד, זה מיותר

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל ידיעה שמופיעה ברשת חברתית היא בהכרח נכונה	☐	☐
2	אתר חדשות מוכר ומוסדר נחשב לרוב מקור אמין יותר מפוסט אנונימי	☐	☐
3	אפשר לדעת שידיעה אמיתית רק לפי מספר הלייקים שהיא קיבלה	☐	☐
4	חשוב לבדוק יותר ממקור מידע אחד לפני שמאמינים לידיעה	☐	☐
5	תמונה יכולה לעבור עריכה ולהיראות כאילו מתעדת משהו שלא קרה	☐	☐
6	דיסאינפורמציה היא מידע נכון שמפרסמים כדי לעזור לציבור	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. ידיעה שגויה או מטעה שמוצגת כאילו היא אמיתית נקראת _____

2. לפני שמשתפים ידיעה כדאי לבדוק אם היא מגיעה מ _____ מהימן

3. כותרת שמנסה לעורר רגש חזק כדי לגרום ללחוץ עליה נקראת כותרת _____

4. הפעולה של בדיקת נכונות פרטי ידיעה לפני שמאמינים לה נקראת _____ עובדות

5. מידע כוזב שמופץ במכוון כדי להטעות את הציבור נקרא _____

4 חלק ד׳ – התאימו בין המושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פייק ניוז	___	**א.** תהליך של אימות פרטים לפני שמאמינים
2. מקור מהימן	___	**ב.** שינוי תמונה כדי שתיראה כאילו מתעדת משהו אחר
3. בדיקת עובדות	___	**ג.** כותרת שמציגה את הידיעה בצורה לא מדויקת כדי למשוך תשומת לב
4. כותרת מטעה	___	**ד.** גוף שבודק ומפרסם מידע באחריות
5. עריכת תמונה	___	**ה.** ידיעה שקרית שמוצגת כאילו היא אמיתית

5 חלק ה׳ – סדרו את שלבי הבדיקה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לבדוק מי פרסם את הידיעה ומתי

☐	לבדוק אם תמונות או סרטונים נראים אמיתיים ולא ערוכים
☐	לקרוא את הידיעה בעיון ולשים לב לכותרת
☐	להחליט אם לשתף את הידיעה או לדווח עליה כשגויה
☐	לחפש את אותו מידע במקור נוסף ומהימן

6 חלק ו' – כתיבה ברוח המשחק

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו דוגמה קצרה לידיעה שעלולה להיראות כמו פייק ניוז, וציינו שתי דרכים שבהן הייתם בודקים אם היא נכונה

כרטיס יציאה

מהו פייק ניוז?

ציינו שתי דרכים לבדוק אם ידיעה מהימנה

למה חשוב לבדוק מידע לפני הבחירות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀